

חדשות ועדכונים כלכליים מהעולם

המחלקה למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים בישראל
יולי 2023

התאחדות
התעשיינים
בישראל

תמצית המצב הכלכלי בעולם

מדד מנהלי הרכש בישראל עלה בחודש מאי ומעיד על התרחבות, בניגוד להתכווצות שהתרחשה בחודש אפריל

בנקים מרכזיים בעולם ממשיכים להילחם באינפלציה באמצעות מדיניות מוניטארית הדוקה, אך מסתמנת מגמת התייצבות

על פי דו"ח הפורום הכלכלי העולמי, בחמש השנים הקרובות כ-23% מסך כל המשרות הגלובליות ישתנו.

עובדים מעוניינים להמשיך לעבוד מבית, בעוד מעסיקים מעדיפים שיחזרו לעבודה פרונטלית מהמשרד. ישנן עדויות שיכולות להצביע על מוכנות חלק מהעובדים להורדה בשכר עבור עבודה מבית.

מחירי המתכות צפויים לרדת בשנת 2023, ואספקתם צפויה להתאושש

מדד מנהלי הרכש – המשך בהתכווצות הפעילות התעשייתית העולמית

מדד מנהלי הרכש בתעשייה ברחבי העולם
מאי 2023

שינוי
חודשי:

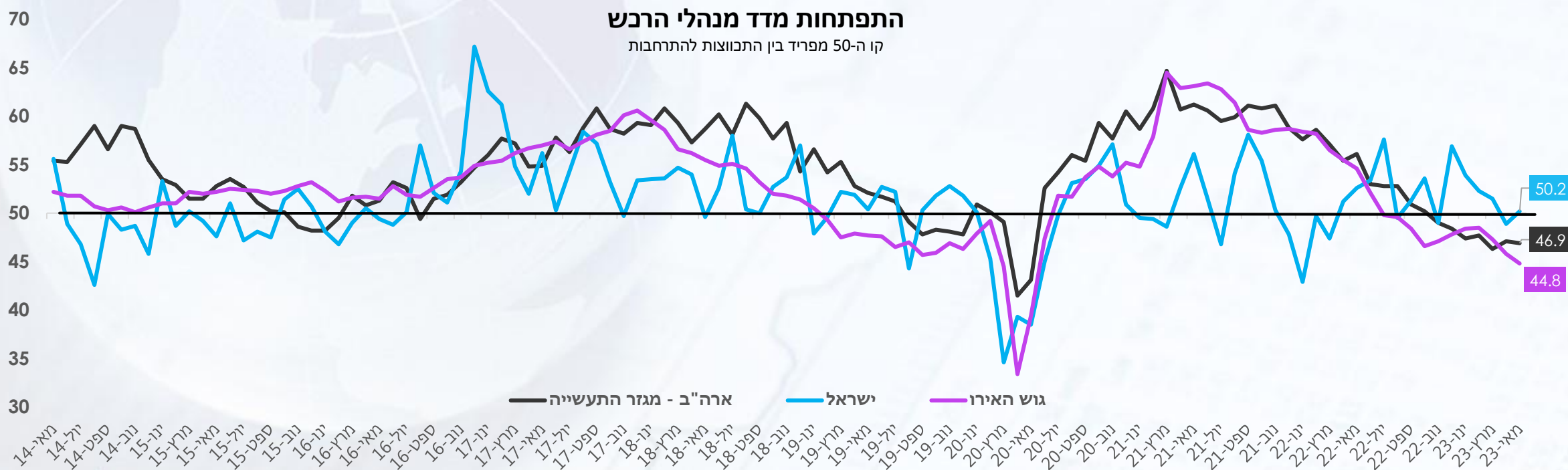
מדד מנהלי הרכש **העולמי** בתעשייה רשם קיפאון ביחס לחודש הקודם, ועמד בחודש מאי 2023 על 49.6 נקודות, מה שמצביע על המשך התכווצות הייצור הגלובלי. זהו החודש התשיעי ברציפות בו המדד מצביע על התכווצות, לאחר 26 חודשים רצופים של התרחבות (החל מיוני 2020). מדובר בסימן למיתון אפשרי לאחר הצמיחה בעולם לאורך שנת 2021 והיציאה ממשבר הקורונה. המדינות שהעידו על התרחבות באפריל הן רוסיה, סין, יפן וישראל, זאת לעומת ארה"ב וגוש האירו אשר מציגות התכווצות בפעילות בחודשים האחרונים.

מקור: בנק הפועלים, MARKIT, ISM

מדד מנהלי הרכש – מגמות בארה"ב, אירופה וישראל

מדד מנהלי הרכש הישראלי רשם עלייה של 1.3 נקודות במאי והגיע לרמה של 50.2, עלייה אשר מצביעה על התרחבות בפעילות התעשייתית הישראלית. מדובר בהיפוך מגמה לאחר חודש ההתמתנות. מדד גוש האירו רשם ירידה של כ-0.2 נקודות, ובכך ממשיכה מגמת ההתמתנות הנמשכת זה שבעה חודשים. כן, מדד מנהלי הרכש בארה"ב רשם ירידה של כ-0.2 נקודות, ובכך ממשיכה מגמת ההתמתנות הנמשכת זה שבעה חודשים.

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם – מאי 2023 לעומת מאי 2022

מדדי המחירים בעולם ממשיכים לעלות. אף שהאינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל, בהשוואה בינלאומית, האינפלציה בישראל נמוכה באופן משמעותי ביחס למדינות הנסקרות (שישית מהסוף).

השינוי במדד הכללי בישראל עמד על 4.6% בחודש מאי 2023 (לעומת מאי 2022), בעוד שהשינוי הממוצע ב-OECD גדול יותר: 6.5%. לפי תחזית ה-Economist, האינפלציה העולמית הגיעה לשיא ב-2022 עם 9.2% ומכאן תרד לרמות של כ-7.1% ב-2023 ו-4.8% ב-2024. טורקיה ניצבת בראש הרשימה עם רמת אינפלציה גבוהה של 39.6%, לאחר מכן פולין עם רמת אינפלציה של 13%.

השינוי במדד המזון בישראל נאמד בכ-5.3% והשינוי במדד האנרגיה בישראל נאמד בכ-3.7% במאי 2023 ביחס למאי 2022. בבחינת מדד המזון מדובר בנתון הנמוך ביותר ביחס למדינות הנסקרות.

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד אנרגיה ומדד מזון
מאי 2023 לעומת מאי 2022 (%)

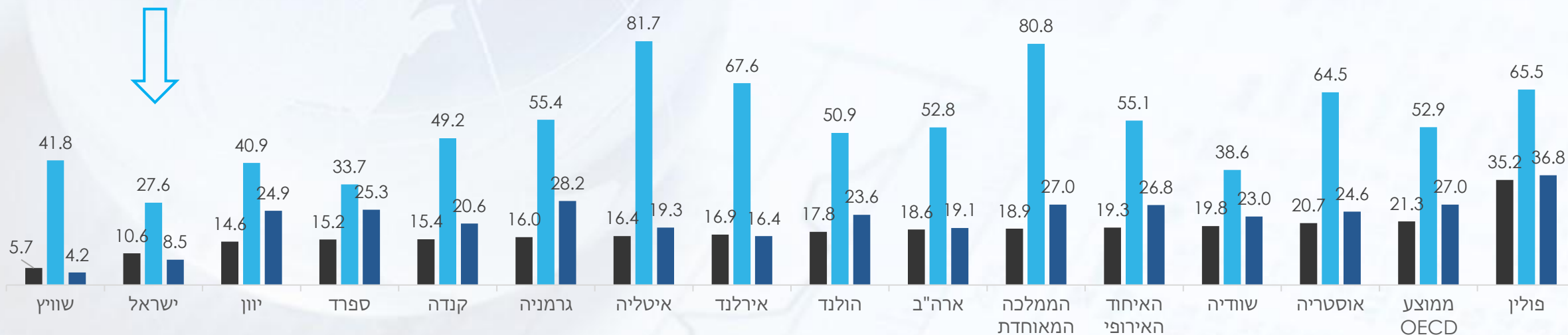

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם – מאי 2023 לעומת מאי 2020

בהשוואת חודש מאי 2023 למקבילו בשנת 2020, נראה כי האינפלציה בישראל לפי המדד הכולל נמוכה באופן משמעותי ביחס למדינות הנסקרות (שנייה מהסוף). השינוי במדד הכללי בישראל עמד על 10.6% בחודש מאי 2023 (לעומת מאי 2020), בעוד שהשינוי הממוצע ב-OECD כפול: 21.3%. השינוי במדד המזון בישראל נאמד בכ-8.5% (שני מהסוף ביחס למדינות הנסקרות) והשינוי במדד האנרגיה בישראל נאמד בכ-27.6% (הנתון הנמוך ביותר ביחס למדינות הנסקרות).

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד אנרגיה ומדד מזון
מאי 2023 לעומת מאי 2020 (%)

■ מדד כולל ■ מדד אנרגיה ■ מדד מזון

שערי ריבית - המשך העלאת הריבית ברחבי העולם

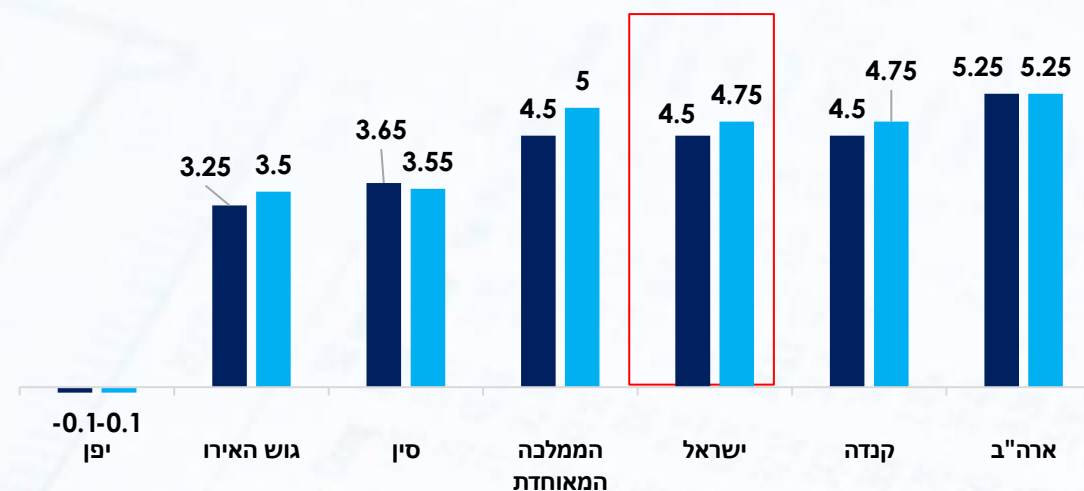
ישראל – העלאת הריבית האחרונה שהתרחשה הייתה בחודש מאי – בו העלה בנק ישראל את הריבית בפעם העשירית ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 4.75%. לפי תחזיות האקונומיסט, השיא בקצב גידול האינפלציה נותר מאחורינו, ושיעור האינפלציה צפוי לעמוד על 3.3% בסוף שנת 2023 ועל 2.3% בסוף 2024. כלומר, מעתה היא צפויה להתמתן עד לרמה שתאפשר יציבות מחירים, על פי יעדי בנק ישראל (1-3%) ב-2024.

גוש האירו – הבנק המרכזי של אירופה העלה את הריבית (Deposit Facility) באפריל ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 3.5% על רקע האינפלציה הגבוהה ביבשת שנאמדת בכ-7.1% בחודש מאי 2023 לעומת מאי 2022.

ארה"ב – ב-14 ביוני הבנק המרכזי של ארצות הברית פרסם את החלטתו להשאיר את הריבית ברמה זהה, כך שכעת עודנה 5.25%. אי-העלאת הריבית הייתה בהתאם לתחזיות. זו הפעם הראשונה שלא עלתה ריבית מזה 7 החלטות העלאת רצפות.

מדינה	החלטה אחרונה	ריבית נוכחית
ארה"ב	ללא שינוי בהודעה האחרונה	5.25%
קנדה	העלאה של 0.25%	4.75%
ישראל	העלאה של 0.25%	4.75%
סין	הורדה של 0.1%	3.55%
הממלכה המאוחדת	העלאה של 0.5%	5%
גוש האירו	העלאה של 0.25%	3.5%
יפן	ללא שינוי מאז 2016	-0.1%

ריביות בנקים מרכזיים בעולם

■ החלטת ריבית קודמת ■ החלטת ריבית עדכנית

מקור: עיבוד המחלקה למחקר כלכלי בהתאחדות התעשיינים לנתוני fxstreet. אקונומיסט

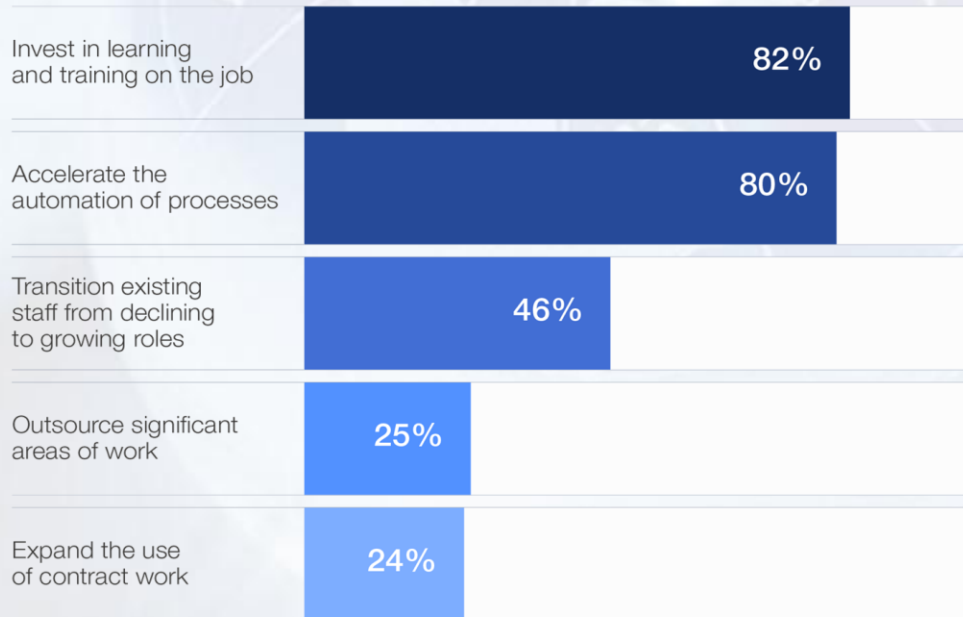
השפעת מגמות עכשוויות על שוק העבודה

Future of Jobs

Workforce strategies, 2023-2027

Share of organizations surveyed planning to adopt these workforce strategies

Source: World Economic Forum, Future of Jobs Report 2023.

לפי דו"ח "The future of jobs report 2023" של הפורום הכלכלי העולמי, המתבסס על כ-673 מיליון עובדים, כ-23% מסך כל המשרות הגלובליות ישתנו בחמש השנים הקרובות. לפי הדו"ח, כ-69 מיליון משרות צפויות להיווצר, כש-89 מיליון צפויות להיעלם. מדובר בירידה כוללת של כ-2.9% במספר המשרות.

ככלל, הכישורים הדרושים מעובדים צפויים להשתנות בצורה מהותית (כפי שנמצא בכ-44% מהחברות הנסקרות, בממוצע). בקרב החברות הצומחות בקצב המהיר ביותר הכישורים להם גובר הביקוש הם חשיבה יצירתית ואנליטית, בקיאות טכנולוגית, סקרנות, עמידות וגמישות, חשיבה מערכתית, כלי AI וביג דאטה.

על פי הדו"ח, תחום בו צפוי גידול משמעותי במספר המשרות הוא תחום הקיימות (כמיליון משרות) – בו תיווצרנה משרות כמו הנדסת אנרגיה מתחדשת, התקנת פאנלים סולאריים וכו'.

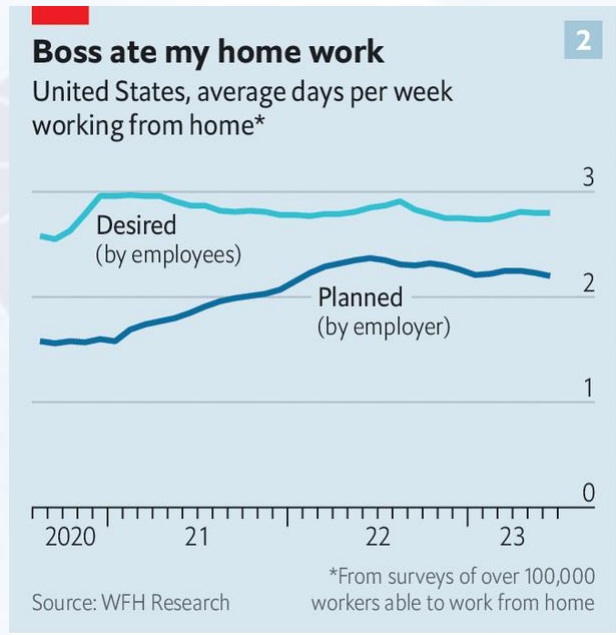
זאת ועוד, הטמעת אוטומציה צפויה להשפיע על אופי המשרות המבוקשות. בעוד הציפיות להחלפת עובדים במשרות פיזיות וידניות פוחתת, דווקא משרות הדורשות יכולות תקשורת, הגיון ותיאום (תחומים בהם יתרון לבני אנוש) צפויות להתחלף.

מגמה נוספת הראויה לציון הוא "חזרה מפרישה" – הצטרפות מחדש של עובדים שפרשו לגמלאות עקב העלייה החדה ביוקר המחיה.

מקור: World Economic Forum- [The future of jobs in the age of AI, sustainability and deglobalization](#)
World Economic Forum- [Industry strategy: 5 potential inflexion points on the radar of Chief Strategy Officers](#)

עובדים מעדיפים להמשיך לעבוד מהבית בעוד מעסיקים רוצים שיחזרו לעבודה פרונטלית

The Economist

עם דעיכת מגפת הקורונה, חברות רבות מחזירות את עובדיהן לעבודה פרונטלית מהמשרד.

בסקר של WFH Research (קבוצה הכוללת את אוניברסיטת סטנפורד) שכלל 34 מדינות, נמצא כי ישנו פער בין תוכניות המעסיקים להיקף העבודה מרחוק לציפיות העובדים. קרי, עובדים רוצים לעבוד מהבית יותר ימים ממה שמעסיקים מוכנים לאפשר.

לפי ה-Economist, ייתכן וזרישת המעסיקים לצמצום העבודה מרחוק נעשית בצדק; בסקר שבוצע בהודו בקרב מחזיקי משרות התחלתיות בתחום הנתונים, נמצא כי היעילות של העובדים מהבית הייתה נמוכה מזו של עמיתיהם שעבדו מהמשרד בכ-18%. בדומה לכך, בחברה אסייתית גדולה ההפרש עמד על כ-19%. בנוסף, ניתוח רישומי התקשורת של כ-62,000 עובדים ב-Microsoft הראה שרשתות הקשרים המקצועיים-בינאישיים בתוך החברה הפכו מבודדות יותר עם העבודה מרחוק.

אולם, ישנו ביסוס גם לרצון העובדים לעבוד מהבית; בממוצע, כ-72 דקות ביום נחסכות לעובד מכך שאינו צריך לנסוע למשרד, לפי דו"ח ניקולס בלום (סטנפורד) ועמיתיו. זה מאפשר לעובד איזון חיים-עבודה טוב יותר, שלא על חשבון שעות עבודה. בממוצע עולמי, עובדים מעריכים את הטבת העבודה מהבית בשווי של כ-8% משכרם, מה שמרמז כי חלק יסכימו להורדה בשכר עבור עבודה מרחוק.

מקורות:

The Economist - [The fight over working from home goes global](#)

Bloom, Aksoy, Barrero, Davis, Dolls, Zarate - [Working from Home Around the Globe: 2023 Report](#)

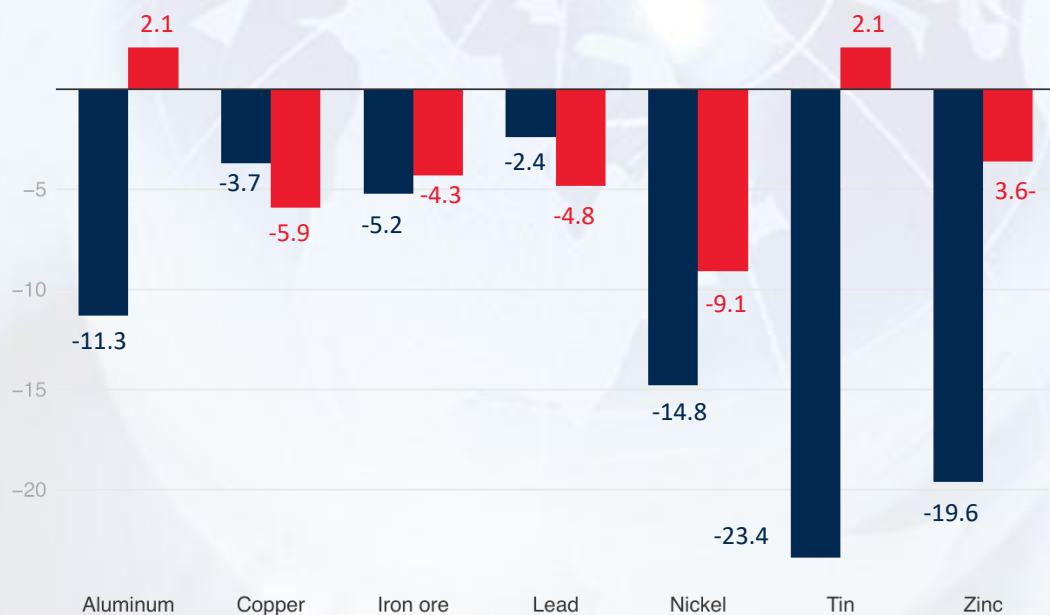
מחירי המתכות צפויים לרדת בשנת 2023, ואספקתם צפויה להתאושש

Metals prices forecast for 2023 and 2024

Percent change (y/y)

■ 2023f ■ 2024f

Note: f = forecast. The chart displays the percent change in base metals and iron ore price forecasts for 2023 and 2024.

Source: World Bank.

אספקת המתכות אמורה להתאושש בשנות 2023-24, וזאת לאחר השיבושים בשנת 2022. זאת, עקב הורדת מחירי האנרגיה וצווארי בקבוק בייצור ואספקה שנפתרו.

מחירי הפחם ירדו ב-52% ביחס לשיא שלהם, בעוד שמחירי הגז הטבעי באירופה וארה"ב ירדו ב-81% ו-75%, בהתאמה, במהלך אותה תקופה.

במקביל, רוב מפעלי האלומיניום והאבץ באירופה החלו לפעול מחדש, כך שחידוש אספקה צפוי במגוון סוגי מתכות, ביניהן אלומיניום (סין), נחושת (דרום אמריקה) וניקל (סין ואינדונזיה).

מחירי המתכות צפויים לרדת ב-8% ב-2023 ו-3% נוספים ב-2024. ב-2023 ירידות המחירים הגדולות הצפויות ל-2023 הן עבור פח (ירידה של כ-23%), אבץ (ירידה של כ-20%), אלומיניום (ירידה ב-11%) וניקל (ירידה ב-15%). לעומת זאת, מחירי הנחושת והעופרת צפויים לרדת בפחות מ-5%.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה למחקר כלכלי

ellag@industry.org.il

03-5198810

פלג סהר, כלכלן המחלקה

pelegs@industry.org.il

יעל גרטנר, כלכלנית המחלקה

yaelg@industry.org.il